

Ա. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՄԷՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ-ԲԵՄԱԿԱՆՔ

Եր. 3 Հոկտ.- Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տանարի Ա. Շշան վերնամատրան մէջ: Ժամարարն էր Տ. Էմմանուէլ Արդ. Արաշանիան:

Կիր. 4 Հոկտ.- Բարեկենդան Վարպայ Ա. Խաչի Պահոց: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Յարութիւն մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Սեւան Եպս. Դիրիքիան: Ժամարարն էր Տ. Թէղորոս Արդ. Զաբարեան: «Հայր Մեր»էն առաջ բարողց Տ. Էմմանուէլ Արդ. Արաշանիան:

Ուր. 9 Հոկտ.- Նախատօնակը պաշտուեցաւ Ղատոց Ա. Գերզի եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Արիս Եպս. Շիրվանիան:

Եր. 10 Հոկտ.- Ա. Գերզայ գօրավարին: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Ղատոց Ա. Գերզ եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Տ. Անուշան Մ. Վրդ. Զղանիան: Երբ ու դարձի բափորները զինաւորեց Տ. Արիս Եպս. Շիրվանիան, որ «Հայր Մեր»էն առաջ բարողց: Արարողութեանց աւարտին, Միարանութիւնը հիւրասիրուեցաւ Ղատոց Վանի Խնաշչէն:

- Կեսօք եսք, Պատրիարք Արքազան Հօր զինաւորութեամբ Միարանութիւնը «Հրաշափառով մուտք գործեց Ա. Յարութեան Տանար, ուր պաշտուեցան ժամերգութիւնն ու նախատօնակը մեր վերնամատրան մէջ: Սպա կատարուեցաւ Տնօրինական Արքատեղեաց այցելու թեան հանդիսաւոր բափոր տաճարէն ներս: Բափորապեսն էր Կոմիտաս Վրդ. Շերպէնեան:

Կիր. 11 Հոկտ.- Տօն Վարպայ Ա. Խաչին (660): Գիշերային եւ առաւտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ա. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Արիս Եպս. Շիրվանիան որ օրուան հանդիսաւոր Ա. Պատարագը մատոյց եւ բարողց Քրիստոսի Ա. Գերեզմանին վրայ:

Եր. 17 Հոկտ.- 72 Աշակերտացն Քրիստոսի: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տանարի ներքին գարին մէջ գտնուող Ա. Գերզայ Սեղանին վրայ: Ժամարարն էր Տ. Աւետիս Արդ. Իփրանիան:

Կիր. 18 Հոկտ.- Այսօք կատարուեցաւ Ռամէի Ա. Գերզայ վանի տարեկան ուխտագնացութիւնը, ի Անրկայութեան Երուսաղեմի, Եաֆայի եւ Հայֆայի հայութեան կարեւոր մէկ ժամին: Հանդիսապեսն եւ բարողին էր Տ. Գուսան Վրդ. Ալեանիան:

Ուր. 23 Հոկտ.- Նախատօնակին ի Ա. Յակոբ նախագահեց Պատրիարք Արքազան Հայրը:

Եր. 24 Հոկտ.- Ա. Թարգմանչաց Վարդապետացն մերոց: (Տօն Ազգային եւ եկեղեցական) Մայր Տանարի Աւագ Սեղանին վրայ պատարագց եւ բարողց Ա. Թարգմանչաց Վարդարանի Տեսուց Տ. Թէղորոս Արդ. Զաբարեան:

Յաւարտ Ա. Պատարագի կատարուեցաւ մատուցուեցան պաշտոն մեծանուն բարերարներ Գալուստի, Նուարդի Մարգիսի և Տիրուհիի և համայն Կիւլպէնիան վերդաստանի նուշեցեալներուն, եւ հայ մեծանուն կոմպոզիտորներուն, եղողիին ի հանգիստ նախագահութեամբ Պատրիարք Արքազան Հօր:

Կիր. 25 Հոկտ.- Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Մայր Տանարի Ա. Պարախովի խորանին վրայ: Ժամարարն էր Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

«Հայր Մեր»էն առաջ բարողց Տ. Բագրատ Արդ. Պուրեէնեան:

Եր. 31 Հոկտ.- Ա. Զորից Աւետարանչացն: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ Ա. Յարութեան Տանարի զարին վրայ բացուող Ա. Յովհաննէն Աւետարանչի մատրան մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Շնորհ Մ. Վրդ. Գասպարեան: Ժամարարն էր Տ. Բագրատ Արդ. Պուրեէնեան:

Կիր. 1 նոյ.- Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Արիս Եպս. Շիրվանիան: Ժամարարն էր Տ. Շնորհ Մ. Վրդ. Գասպարեան: «Հայր Մեր»էն առաջ բարողց Տ. Բիճանուն Արդ. Բարախանիան:

Բշ. 2 նոյ.- Ա. Յովհաննայ Աստուածահօրն: Ըստ սովորութեան, Գերսմանիի Ա. Աստուածանայ Տանարի Տեսուշը՝ Տ. Հայրիկ Վրդ. Գալյանիան պատարագեց նոյն Տանարին մէջ գտնուող Հայր Յովհաննի գերեզմանի մատրան մէջ: Հանդիսապեսն էր Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

Եր. 7 նոյ.- Ա. Երկրտասան Վարդապետացն: Ա. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ա. Գիբայիրի: Ժամարարն էր Տ. Համբարձում Վրդ. Քիշիշիան:

- Կեսօք եսք, Պատրիարք Արքազան Հօր զինաւորութեամբ Միարանութիւնը «Հրաշափառով մուտք գործեց Ա. Յարութեան Տանար: Գերեզմանի և Խաչիւտի այրի ուխտերն ենք, վերջնոյ կից՝ Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչ նկիցեցն մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւնն եւ նախատօնակը:

Սպա կատարուեցաւ Տնօրինական Արքատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր բափոր Տանարէն ներս: Բափորապեսն էր Տ. Առմիտան Վրդ. Շերպէնեան:

Կիր. 8 նոյ.- Գիւտ Ա. Խաչի (ՅԶ6): Գիշերային եւ առաօտեան ժամբգուրի նենքը պաշտուցան ի Ա. Յարուրին, Ա. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապես էր Տ. Արիս նաև. Շիրվանին: Այնուհետ մատուցուցան Ա. Պատարազը: Ժամարարը եւ բարողին էր Տ. Պարետ Մ. Վրդ. Երևանին: Ապա կազմուցաւ մեծահանդէս բախօր, իշնույթ նախ Գիւտ Խաչի այրը եւ բարձրանալով Ա. Թերեգմանին շրջափակը, երիցս դառնալով անոր շուրջ, եւ մէկ անգամ Պատասաւտեղեւոյն: Բախօրը կը գլխաւորէր Պատրիարք Արքազան Հայրը, ամսինվաճիի տակ եւ Աննաց Փայտի մատուցին ի ձեռին: «Խաչի Քո Քրիստոս» շարականի երգեցողութեանը եւ խնկարկութեանը եւթ, արարողութիւնները վերջացան Ա. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

Ծր. 14 նոյ.- Տօն Ամենայն Արքոց: Ա. Պատարազը մատուցուցան ի Ա. Գիշադիր: Ժամարարն էր Տ. Էմմանուէլ Արդ. Արքազանին:

Կիր. 15 նոյ.- Ա. Պատարազը մատուցուցան ի Ա. Յարուրին, մեր վերմամատրան մէջ: Հանդիսապես էր Տ. Վիգեն նաև. Այլազեան: Ժամարարն էր Տ. Ռիմանուէլ Արդ. Բարախանին: «Հայր Մեր»էն առաջ բարողց եշմիածնի Պեղքան ձեմարանի Տեսուչ Տ. Հայկացուն Մ. Վրդ. Դանարեան, որ ոխտաւորարար Երուսաղէմ ժամանած էր Խոյ. 10ին, Երեւանէն Գեր. Տ. Վիգեն նաև. Այլազեանին եւթ:

Ուր. 20 նոյ.- Նախատօնակը պաշտուցան Ա. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ: Հանդիսապես էր Տ. Արիս նաև. Շիրվանին:

Ծր. 21 նոյ.- Ա. Հրեշտակապետաց Գարբիկին Միհայէկի: Առաօտեան ժամբգուրի նըր պաշտուցան ի Ա. Պատարազը մատուցուցան ի Ա. Հրեշտակապետաց: Ժամարարը եւ բարողին էր Տ. Առմիտան Վրդ. Շերպէրնեան:

Ըստ սովորութեան, կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտօն Ա. Արքոյ՝ Բարերարուիի Ազգանի ձեկահիմնեանի եւ պարզապայից հոգիներուն համար: հանդիսապես էր Տ. Արիս նաև. Շիրվանին:

Կիր. 22 նոյ.- Դարձաւ Ա. Պատարազը մատուցուցան Ա. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Տ. Շնորիշ Մ. Վրդ. Պասպարեան: «Ես Առաւել»էն առաջ Գեր. Տ. Արիս նաև. Շիրվանին բարողէն, եւ Կ. Պոլսոյ նորընտիր Պատրիարքին այսօր տեղի ունեցող գահակալութիւնը ժամուցանելին յիտոյ, առաջին անգամ յիշատակց Կ. Պոլսոյ Պատրիարք Գեր. Տ. Մեսրոպ Արք. Մուրաֆեանի անոնք: Հոգեհանգստ կատարուեցան Երուսաղէմացի Հայոց Բարսիրական Միուրեան

անդամներուն հոգիներուն համար: Հանդիսապետն էր Տ. Արիս նաև. Շիրվանին:

Ծր. 28 նոյ.- Առամելոցն Ամոյքին եւ Փիլիպոսի: Ա. Պատարազը մատուցուցան ի Ա. Գիշադիր: Ժամարարն էր Տ. Թագմիկ Վրդ. Պողոսին:

Կիր. 29 նոյ.- Ա. Պատարազը մատուցուցան ի Ա. Յարուրին, մեր վերմամատրան մէջ: Հանդիսապետն էր Տ. Արիս նաև. Շիրվանին: Ժամարարն էր Տ. Թեոդորոս Արդ. Զաբարեան:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՆԵՐ

Եշ. 8 Հոկտ.- Երուսաղէմի Պալական Առամելութեան Գրասենակին հրաւերին ընդառաջելով՝ Պատրիարք Արքազան Հայրը ընկերակցութեամբ Տ. Արիս նաև. Շիրվանին, Տ. Համբարձում Վրդ. Քէշիշեանի, եւ Տ. Ընձանուէր Արդ. Բարախանին ներկայ գտնուեցաւ ընդունելութեան մը նօրը Տամի մէջ, ի պատի դադարեալ Տնօրէն՝ Մօնիկներ Ռոպեր Իսուի հրածեանի, եւ միաժամանակ նոր Տնօրէն՝ Հայր Կիւտ Կոմէի բարեկայստեան:

Ուր. 9 Հոկտ.- Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, որ կոսնէ Երուսաղէմ եկած էր իր եղբօր բոսաւ մկրտութեան ատիրով, տիսակցութիւն ունեցաւ Պատրիարք Արքազան Հօր հետ:

Բշ. 12 Հոկտ.- Սպանիոյ Երուսաղէմի Ընդհանուր Հիւապտոս Մանուէլ Սալազարի հրաւերին ընդառաջելով Պատրիարք Արքազան Հայրը, իր հետը ունենալով, Տ. Արիս նաև. Շիրվանին, Տ. Սեւան նաև. Ղարիմանեան, եւ Տ. Աւետիս Վրդ. Խիրաննեանը ներկայ գտնուեցաւ Սպանիոյ Ազգային Տօնին տարեդարձին առորիւ կազմակերպուած ընդունելութեան Հիւապտոսարանին մէջ:

Ուր. 12 Հոկտ.- Պատրիարք Արքազան Սափրան երգի հայուհին, Շիրվակոյէն, անուանի դեկապար Զուափին Մէկրայի եւ նուազախումբին հետ Խարայէլ հրաւիրուած էր Հոկտեմբերի 7-13 օրերուն, երգելու համար արդի երաժշտուերէն ձօրէ Քրքմի հեղինակած «Հին Զայները Մանուկներուն» ստեղծագործութիւնը, ուր մարդկային հոգեվիճակներ խորհրդապաշտ եւ պրորկացող ու մրմնչող ճայնարկութիւններով կը պատվերուին:

Իր համերգներէն յետոյ, Պատարա Մարքին, 11 եւ 12 Հոկտեմբերին հիւրօ եղաւ Պատրիարքարաբանիս, այցելով սրբավայրերը, Վարագայ Խաչի տօնի Կիրակին Քրիստոսի Գերեգմանին վրայ մատուցուած Պատարագին Ա.

Հաղորդութիւն ստանալով, եւ նրկուշարքի գիշեր, ժառանգաւորաց Վարժարանի սրահին մէջ բացատրելով եւ ներկայացնելով մասեր նոյն հայնարկութիւններն եւ բաներն, որոնց վերջին տողը մարդուն խնդրանքն է Տիրողմէն՝ «Ես ինձի տալու իմ հոգին մանուկի»:

Արք. 16 Հոկտ.- Անկիլիքան նկեղեցւոյ հոգեւորականներ՝ Կիպրոսի և Կըրֆի եպիսկոպոս Գլազ Հենտֆորտ, Լուստոնի եպիսկոպոս Ռիչըրտ Չարքըրը եւ իր օգնականը Հայր Տէյվիտ Մթիկինը և Տրուադէմի Անկիլիքան նկեղեցւոյ Առաջնորդ Ռիան Ակու-էլ-Խաւ այցելեցին Պատրիարքարան և տնաւայցութիւն ունեցած Պատրիարք Սրբազն Հօր հետ:

Կիր. 25 Հոկտ.- Լուտերական եկեղեցւոյ Տրուադէմի մէջ ներկայութեան 100 ամեակին առիրով կազմակերպուած յայտագիրներէն երգեհոնին դասական երաժշտական նուազահանդէսին ներկայ գտնուցաւ Պատրիարք Սրբազն Հայրը, ըկլիերակցութեամբ Տ. Արիս նպա. Ծիրվաննեանի և Տ. Համբարձում Վրդ. Քէշիշեանի: Շարարուան ընթացին տեղի ունեցած արարողութեանց մասնակցեան Արիս նպա. Ծիրվաննեան, Գուսան Վրդ. Ալեքսանան:

Գշ. 27 Հոկտ.- Պատրիարք Սրբազն Հօր գահակալութեան Ուրերորդ տարեղարձին առիրով Պատրիարքարանի մէջ իրենց շնորհաւորանունը յայտնեցին ժառանգաւորաց եւ Թարգմանչաց Վարժարաններու ուսուցչական կազմը եւ աշակերտութիւնը, եւ դիւնատան եւ զանազան գրասենակներու պաշտօնեւթիւնը: Ընդրիմին Միարանական Սիզանատան մէջ Պատրիարք Սրբազն Հայրը սեղանակից եղաւ Միարանութեան, ընդունեց Միարան եղայրներուն քարի մարդաները եւ Հայկական Յախնապալիկ պանկի նույրը, եւ մաղրեց որ իւրաքանչիւր միարան, աստուածատուր իր շնորհը զարգացնելով հաւատարմօրէն ծառայէ նուիրական մեր այս հաստատութեան:

Ընդրիմէն յիտոյ, Պատրիարք Սրբազն Հայրը մասնակցեցաւ Պապական նուիրակին երաւերով տրուած ընդունելութեան, Յովհաննես Պոլոս Բ. Սրբազն Պապին գահակալութեան Զօրդ տարեղարձին առքին, ընկերակցութեամբ Տ. Արիս նպա. Ծիրվաննեանի, Տ. Համբարձում Վրդ. Քէշիշեանի, Տ. Աւետիս Արի. Խիրաննեանի:

Եշ.- Կիր. 29 Հոկտ.- 1 նոյ.- Հայաստանի Արտամին Գործոց նախարար Տիար Վարդան Ուկաննեան Խրայէլ կ'այցելէ: Համաձայն Պատրիարքարանին կողմէ կատարուած կարգադրութեանց, Տիար Վարդան Ուկաննեան, իր ընկերակիցներով, Եղիալոսի մէջ Հայ Հիւալոսու

Տիար Եղուարդ Նալպանտեանի, Երուսաղէմի մէջ Պատոյ Հիւալոսու Տիար Ցոլակ Մումնանի, Տրեւաննեն Արման Յակոբեանի, Աշոտ Գրիգորեանի, Եուրի Բարախաննեանի, այցելց Ա. Յարուբեան, Ա. Յակոբեանց Մայր Տանարները, եւ վաճիտէն ներս հաստատութիւնները: Շարար երեկոյ, Տ. Հոկտեմբերի Անկիլիքան Արագածոտնի Պատրիարք Սրբազն Հօր և Միարանութեան անդամներուն հետ ընթրիմէն յիտոյ, Տիար Վարդան Ուկաննեան հրապարակային դասախոսութեամբ մը անդրադարձ ներկայ Հայաստանի հարակալան, ունուալան և թիվբային կացութեանց եւ հարցերուն:

Բշ.- Արք.- 9-13 նոյ.- Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Ուխտի Միարանական Ընդհանուր Ժողովի նիստերը գումարուեցան Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ, Միարանութեան 43 բուհակող անդամներէն 33ի մասնակցութեամբ: (Մանրամասնութիւնները տեսնելու համար Հաղորդագրութիւններ) գլուխին ներփեւ:

Երք. 21 նոյ.- Կ. Պոլսոյ Ս. Աստուածածին Մայր Եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցած Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարք ընտրուած Ամեն. Տ. Մերուպ Արք. Մուրաֆեանի Գահակալութեան արարողութիւնը եւ հանդիսութիւնները: (Մարմամասնութիւնները Մեմնի յաջորդ թիւն մէջ պիտի տրուին:

Երք. 28 նոյ.- Երուսաղէմի Եկեղեցւոյ կողմէ Երուսաղէմի համար նշանակուած նոր Սրբախսկոպոս Ապունս Կապրիէ ժամանեց և Քրիստոսի Գերեզմանին իր այցելութիւնը կարգադրուեցաւ Ա. Յարուբեան Տանարի մեր Տեսչին, Տ. Ղաղար նպա. Խաչատուրեանի կողմէ, եւ մեր Տեսչարանին մէջ պատշաճ հիւրափութեամբ: Տանարի մուտիմի դիմաւորողներն էին էլուստինի Յարարելութեանց Վարչի Տ. Արիս նպա. Ծիրվաննեան, Աւագ քարգմանի պաշտօնվ Տ. Աւետիս Արդիփրաննեան և Տ. Խազմիկ Վրդ. Պօղոսիս, նաև Յունաց և Ֆրանչիսկաններու տնտօւինները:

Երք. 30 նոյ.- Երուսաղէմի Երուսաղէմական Եկեղեցւոյ նոր ժամանած Առաջնորդ Գարբիէ Արբեսփակոպոս իր Միարանութեան անդամներով Պատրիարքարան այցելց, եւ Պատրիարք Սրբազն Հօր և Միարանութեան անդամներուն կողմէ սիրալիր ընդունելութեան արժանացաւ Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ:

Եշ.- Յեկտ.- Պատրիարք Սրբազն Հայրը, ընդառաջիրով Միացեան նախանաց Հայց. Եկեղեցւոյ Արբեսի Առաջնորդ, Գեր. Տ. Ղաջ. Արք. Յովհեմիսի նրաւերին մեկնեցաւ Գալիֆորնիա, եւ վերադարձաւ 22 Դեկտեմբերին: (Մարմամասնութիւններ յաջորդ թիւով:)